

Dr Dorota Andraka

**Język drogą do tożsamości – rola nauczyciela w szkołach polonijnych na przykładzie
działań Centrali Polskich Szkół Doksztalających w Ameryce**

Wzrost mobilności człowieka na przełomie XX i XXI wieku, który był wynikiem przemian polityczno-gospodarczych na świecie, wpłyną na dynamikę migracji Polaków mieszkających w kraju oraz poza jego granicami. Miejscem, w którym najczęściej dochodzi do spotkania reprezentantów „starej” i „nowej” emigracji w kraju osiedlenia się, jest szkoła polonijna, mająca na celu podtrzymywanie nie tylko tożsamości narodowej polskich rodzin, ale przede wszystkim naukę języka polskiego – jako niezbędnego narzędzia do komunikacji międzypokoleniowej i dialogu z rodakami w Polsce. Rola placówki edukacyjnej poza granicami naszego kraju jest szczególna, ponieważ jest ona czasami jedynym miejscem, gdzie uczniowie mogą poznać polskie tradycje i usłyszeć piękną oraz poprawną polszczyznę. Szkoły polonijne nie istniałyby, gdyby nie było uczniów, ale nie miałyby racji bytu, gdyby nie było nauczyciela, który przejmuje odpowiedzialność krzewienia polskiej tradycji i kultury, który uświadamia uczniom i ich rodzicom, jak ważny jest język i jego rola w kształtowaniu tożsamości narodowej. Nauczyciel jest osobą szczególną w życiu społeczności polonijnej, ponieważ swoją pracę traktuje jako misję, której celem jest nauczanie języka przodków. Aby go osiągnąć wykorzystuje różne metody oraz narzędzia. Musi stale doskonalić swój warsztat, sięgać po niekonwencjonalne techniki metodyczne oraz podążać za nowymi technologiami, ponieważ tradycyjne rozwiązania dydaktyczne są już niewystarczające. Na jego kreatywności zbudowane są zajęcia językowe oraz kulturowe. W swoich działaniach pedagogicznych uczy nie tylko dzieci, ale także rodziców i opiekunów, pokazując im, czym jest Polska, polskość i tożsamość narodowa. Jednocześnie uświadamia im, że bez znajomości języka nie będą w pełni czuli tego, co ich dziadkowie i pradziadkowie, ponieważ język jest spoiwem tego, co wiemy o Polsce, a tym jak ją czujemy i się z nią identyfikujemy.